
YHTEISEN KALASTUSPOLITIIKAN KANSALLINEN VALVONTASTRATEGIA 2016 -2020

---

1 Johdanto

Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikka (YKP) sisältää erilaisia toimia erityisesti kaupallisen kalastuksen säätelemiseksi merialueella. EU:ssa tämä tehdään päättämällä kalastusmahdollisuuksista sekä antamalla määräyksiä kalastuksen muusta säätelystä kuten alueellisista ja ajallisista kalastusrajoituksista sekä pyydyksiä koskevista määräyksistä. Yhteisen kalastuspolitiikan onnistuminen edellyttää tehokasta valvontajärjestelmän täytäntöönpanoa.

Kalataloushallinnon strategiassa linjataan strategiset päämäärät, jotka ensisijaisesti tähtäävät kalavarojen kestäväan käyttöön, toimintatapojen kehittämiseen, tiedon avoimuuteen sekä erilaisten näkemysten yhteen sovittamiseen.

Kalataloushallinnon strategian toiminta-ajatuksena on, että kalataloushallinto:

- turvaa kalakantojen elinvoimaisuuden,
- edistää yhteistyössä alan toimijoiden kanssa kalavarojen kestäväa käyttöä,
- luo edellytyksiä niihin perustuville elinkeinoille ja vapaa-ajankalastukselle.

Rajavartiolaitoksen toiminnan päämäärät ovat rajaturvallisuuden ylläpitäminen, sujuvan rajaliikenteen varmistaminen, merellisen turvallisuuden lisääminen, kriisivalmius ja sotilaallinen maanpuolustus sekä viranomaisavun tuominen rajaseudun ja rannikon harvaanasutulle alueelle. Pätehtäviinsä liittyen Rajavartiolaitos valvoo YKP:n mukaista kalastusta merialueella sekä ylläpitää Suomen kalastusenseuranta-keskuksen toimintoja.

Elintarvikevirasto Eviran toiminta-ajatuksena on edistää turvallisuutta, laatua ja luotettavuutta elintarvikeketjussa luonnosta lautaselle. YKP:n osalta Evira ohjaa kunnallista valvontaa kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jäljitettävyyden ja kuluttajainformaation osalta.

YKP:n kansallisella kalastusvalvontastrategialla tavoitteena on sääntöjen noudattamisen kustannustehokkaan valvonnan keinoin varmistaa, että kaupallisen kalastuksen toimijat toimivat vastuullisesti siten, että Itämeren kalavarojen käyttö on ekologisesti, taloudellisesti sekä sosiaalisesti kestäväa YKP:n päämäärien mukaisesti.

2 Organisaatio

Tehtävät

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävänä on kalastuksen valvonnan ohjaus, rahoitus ja yhteensovittaminen sekä kansallisten valvontaan liittyvien säädösesitysten antaminen.

Varsinais-Suomen ELY -keskus suunnittelee ja koordinoi YKP -valvontaa koko rannikon alueella. Kaupallista kalastusta merellä valvovat Varsinais-Suomen ELY-keskus, Ahvenanmaan maakunnan hallitus ja Rajavartiolaitos. Rajavartiolaitos vastaa kalastuksenseurantakeskuksen toiminnoista. ELY-keskus ja Ahvenanmaan maakunnan hallitus valvovat myös saaliiden purkua, kuljetusta ja kalan ensikauppaa. Valvonnan ja tarkastusten kohteina ovat kalastusalukset ja niiden suorittama kalastustoiminta merellä, saaliserien purkamiset, kalojen varastointi ja kuljetus ja kalan ensikäden ostajien toiminta.

Kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jäljitettävyyttä ja kuluttajalle annettavien tietojen antamista valvoo kunnan elintarvikeviranomaisen Eviran ohjauksessa.

Maaseutuvirasto vastaa valvonnan ja yhteydessä havaituista rikkomuksista ja vakavista rikkomuksista annettavista seuraamuksista.

Tavoitteet

- *Valvonta vastaa EU:n yhteisen kalastuspolitiikan ja valvonta-asetusten vaatimuksia*
- *ELY -keskuksen, Ahvenanmaan maakunnan ja Rajavartiolaitoksen kalastuksen valvonta ja kuntien elintarvikevalvonta on hyvin johdettua, yhteistyö tehokasta ja tietojärjestelmät tukevat valvontatoimia sekä valvonta on kustannustehokasta*
- *Riskiperusteiset valvonta- ja tarkastustoimet ja henkilöresurssit kohdistetaan vaikuttavuuden kannalta tehokkaasti*
- *Valvonta on uskottavaa, yhtenäistä ja tasapuolista koko rannikon valvontaketjussa*
- *Valvonnan osaaminen on korkealla tasolla ja tarkastukset asianmukaisia*
- *Valvonnan viestintä on avointa ja ennakoivaa*

Visio

Valvontaorganisaatio varmistaa kustannustehokkaasti alan toimijoiden vastuullisuuden

Arvot

- päämäärätietoisuus
- tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus
- avoimuus

3 Toimintaympäristö

Lainsäädäntö ja rahoitus

Merialueen kaupallista kalastusta säätelee Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan perusasetus ja sen nojalla annetut muut yhteisestä kalastuspolitiikasta annetut EU:n säädökset. EU:n yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevia säännöksiä on täydennetty kansallisesti täytäntöönpanoilla ja muilla kansallisilla säännöksillä mukaan lukien Laki yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta (1188/2014). Lisäksi kansallisesti on säädelty mm. silakan ja kilohailin kaupallista kalastusta sekä lohenkalastusta. Valvontaa rahoitetaan Suomen EMKR:n toimintaohjelmasta 2014-2020 sekä kansallisesti ELY -keskuksen ja Rajavartiolaitoksen toimintamenoista.

Tekninen ympäristö

Hallinnon käytössä on ajantasaiset tieto- ja seurantajärjestelmät valvonnan tehokkaaseen toteuttamiseen. Teknistä kehitystä seurataan jatkuvasti ja uudet innovaatiot pyritään tuomaan käyttöön mahdollisimman nopeasti.

Sosio-ekonominen ympäristö

Merialueen ammattikalastuksen saalis ja saaliin arvo on kasvanut tasaisesti vuodesta 2003 eteenpäin. Vuonna 2014 saalismäärä oli noin 140 miljoonaa kiloa ja arvo noin 48 miljoonaa euroa. Kalastajamäärät ovat vähentyneet tasaisesti ja alalle rekrytoituminen on vähäistä.

4 Strategiset tavoitteet

Yleiset:

- Resurssien kohdentaminen vaikuttavasti sovittaen ne yhteen yhteisvalvontakampanjoiden (JDP) kanssa
- Riskianalyysi on valvonnan kohdentamisen keskeisin peruste
- Kiintiölajien saaliiden purkamiset ristiin tarkastetaan ja varmennetaan toimistovalvonnassa 100 %

Troolikalastuksen (pelagisen) valvonta:

- Purkamisista tarkastetaan satamissa lukumääräisesti 5%

Lohenkalastuksen valvonta:

- Kieltoaikojen, lohiryysien sijainnin, pyydysmerkintöjen, saaliin ja saalismerkkien valvonta

Turskankalastuksen valvonta:

- Turskan kalastusta valvotaan vuosittaisen kansallisen turskankalastuksen valvontasuunnitelman puitteissa

Kalakaupan valvonta:

- Kalakauppaa valvotaan pääasiassa riskianalyysin tai toimistovalvonnan havaintojen perusteella

LIS- valvonta:

- Kalastustuotteiden kolmasmaa -tuonnin saalis- ja jalostustodistukset tarkastetaan 100 %
- Saalistodistusten validointeja tehdään 30 kpl / vuosi

5 Valvonnan toteuttaminen, arviointi ja riskinhallinta

YKP:n valvontaa ohjaa ja koordinoi MMM:n asettama valvonnan ohjausryhmä. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalouspalvelut -yksikkö laatii vuosittaisen valvontasuunnitelman. Valvontasuunnitelmassa otetaan huomioon lainsäädännön ja kalastustoiminnan kehitys ja edellisten vuosien valvontasuoritteet asettaessaan seuraavan vuoden tavoitteita. ELY -keskuksessa toimiva valvontaryhmä analysoi ja suunnittelee toimintaansa kahden-kolmen viikon jaksoissa.

Valvonnan riskinhallintaa toteutetaan jatkuvalla automatisoidulla aluskohtaisella riskianalyysillä sekä kalastuskohtaista riskinhallintaa valvonnan ohjausryhmän linjauksien mukaisesti.